

ถือ (ก็) หน้า วาง (ก็) เบา...พระมหาอุทัย วชิรเมธี

นำเสนอเมื่อ : 24 พ.ย. 2552

ถือ (ก็) หน้า วาง (ก็) เบา...พระมหาอุทัย วชิรเมธี

ปจจา

อยากขอคำอธิบายเรื่อง
“อัฐเพ ธัมมา นาลัง อภิภินเวลายะ”
ที่ห้ามพุทธศาสนิกชน
เป็นคำสอนระดับหัวใจสำคัญของพุทธศาสนา

น้ำเพชรกาญจนบุรี

วิสัยนา

ลองอ่านนิทานปรัชญาต่อไปนี้
บางทีอาจมีผู้ตอบที่ตรงกับใจของคุณก็เป็นได้
แม้จะเขียนไว้นานแล้ว
แต่เมื่อวานโดยเนื้อหาคำ
คิดว่าคงจะช่วยให้มุมมองเห็นแก่นสาระสำคัญ
ของข้อความข้างต้นเห็นได้บ้าง

ถิอ (ถึ) หนัก วาง (ถึ) เมา

เคยมีคนไปกราบขอขมาพระพุทธรูปเจ้า
พระพุทธรูปเจ้าพระองค์ใหญ่ที่วัดเพียงเสนห์
ทว่า ครอบครัวยังคงไม่หมดแห่งพระพุทธรูป

พระองค์เจ้าว่า หากจะให้สุปไปเขานั้น
ก็ขอสุปไปเขานั้นก็ขอสุปไป
ใจความแห่งคำสอนของพระองค์ขึ้นอยู่กับประโยคที่ว่า

“อัฐเพ ธัมมา นาลัง อภิภินเวลายะ
ได้ใจในโลกอื่นบุคคลไม่ควรถือติดถือมั่น”
ทำไมจึงไม่ควรถือติดถือมั่น

เพราะที่ใดมีความถือมั่น ที่นั่นก็มีความทุกข์

ความทุกข์ช่วยวัดระดับความเข้มข้นของความยึดติด

ยึดมาก ติดมาก จึงทุกข์น้อย

ไม่ยึด ไม่ติด จึงไม่ทุกข์

ความไม่ยึดติดถือมั่น กล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า “ความปล่อยวาง”

ทำไมจึงต้องปล่อยวาง

เพราะทุกอย่าง “มีความว่าง” มาแต่เดิม

คนที่หลงยึด “ความว่าง”

โดยคิดว่า เป็น “ความมี” ทำไมจะไม่ทุกข์ ?

พระบรมโอรสาธิราช

เห็นบัณฑิตคบหาชุมชนแห่งหนึ่งซึ่งมีผู้ท้อใจ

ขณะเดินสำรวจกันหน้าต่าพอประมาณ
เมื่อเดินผ่านชุมชนไปอย่างรวดเร็ว นั่นเอง
จึง มีชายวัยกลางคนคนหนึ่งสูด
ผูกเนคไท สวมแว่นตาเดินเข้ามาหาท่าน
พร้อมทั้งชี้หน้าทักท้วงอย่างเสียดสีเสียด

พระรูปตลกจะถึง รับเดินหนี

แต่เมื่อท่านจะเดินหนีชายผู้นั้นทันแล้ว
แต่เสียงของชายซึ่งคงมอง
อยู่ในโลกประสาของท่านอย่างชัดถ้อยชัดคำ

เมื่อกลับถึงวัด หลังที่คิดถึงเหตุการณ์
ที่ตนถูกชี้หน้าทักท้วงผู้ชุมชน
พระบรมโอรสาธิราชก็โกรธจนหน้าแดงงา
จึงคิดต่อไปว่าชายคนนั้นมาชี้หน้าทักท้วง
จึงเป็นพระและตนเองก็จำใจว่า
ตั้งแต่วัยเยาว์ในพระธรรมวินัย ก็ยังไม่เคยทำอะไรผิด

คิดแล้วก็ถึงว่า คนไม่ผิด
แต่ทำไมตนเองถูกทัก ถึงเจ็บ ถึงแค้น
วันที่ท่านถูกทักท้วงชุมชนนั้นเป็นวันศุกร์
แต่ทักถึงเช้าวันจันทร์ท่านก็ยังโมโหโกรธ

เช้าวันจันทร์นั้น พระบรมโอรสาธิราช
เดินทางชุมชนนั้นเหมือนเดิม
ท่านพบชายผู้ตลกชายคนเดิม
ซึ่งในวันนั้นอยู่คนเดียวในโรง
ว่าเหตุจึงมาชี้หน้าทักท้วงเมื่อวันศุกร์ที่แล้ว

ผู้ซึ่งยามค้นหา ก็กลับยังไม่พอ
ท่านจึงเดินสำรวจรอบวิหารมีขนาดพอดีไป
จนได้อาหารเต็มบาตรแล้วจึงเดินกลับวัด

ระหว่างทางกลับวัด โดยไม่เอาคืน
พระบรมโอรสาธิราชไปพบกับชายคนหนึ่งสวมสูท ผูกเนคไท
ใส่แว่นตาคำทักท้วงในใจว่า
“อ้อ เจตนาเผลอที่ตักน้ำเมื่อวันศุกร์”

ภาพที่เห็นก็คือ ชายแต่งตัวดีคนนั้น
เมื่อเห็นพระบรมโอรสาธิราชจึงแจ้งแห่งหนึ่ง
ชายๆ ล้วงเซาซีซอลเกล้าแกมก๊อง
พอท่านพยายามเดินเข้าไปมองใกล้ๆ
เขาก็เริ่มรู้สึกตัวตื่นมา
พอเห็นท่านท่านน้อยคนนั้นก็ร้องขึ้นมาว่า

“ขอพระ พระอายุ ไม่พังกาลฯ บัดนี้
พระบรมโอรสาธิราชครองอุษายาจักรหนึ่งแล้วกระนั้นหรือ...”
ว่าแล้วก็ลุกขึ้นถ่มน้ำ

พลันที่ท่านประเนินว่าชายแต่งตัวดี
คนที่ชี้หน้าทักท้วงเมื่อวันศุกร์ที่แล้ว
เป็นคนมาทักในร่างของตนแล้วตัวดีเท่านี้เอง

ความโกรธที่ก่อตัวเป็นเบาะคำพระมี
อยู่ในใจของท่านมานานแล้วสามวัน
ก็พลันสิ้นชราไปอย่างง่ายดายในโรงรอย

ทำไม

เราจึงปล่อยวางตัวตนมาได้ง่ายเหลือเกิน ?

แต่กับคนปกติ

ทำไม เราจึงมีความรู้สึกว่าจะเอาเรื่องราวไปถึงที่สุด ?